

Röportaj: bilim.org

Bilim.org, 2002 yılında bir bilim forumu olarak yayın hayatına başladı. Belli bir takipçi seviyesine ulaşan site, 2005 yılından itibaren düzenli içerik de yayınlayan bir portala dönüştü. Uzun bir süre aynı formatta yayınına devam eden site, 2012 başından itibaren altyapı ve tasarım yenilemesinin yanı sıra geniş bir ekip kurarak daha ciddi bir yayın anlayışına geçiş yaptı. Türkiye'nin en eski ve en köklü bilim sitelerinden birisi olan Bilim.org'un bir çok takipçisi ilk yıllarda lise ve üniversite öğrencisi iken, bugün çoğu okullarından mezun oldu, hatta yüksek lisans ve doktora yapıyor. Bu şekliyle Bilim.org'un bir nesli mezun ettiğini de söyleyebiliriz. "Türkiye'nin Bilim Sitesi" sloganı ile yayın hayatına 11 yılı aşkın süredir devam eden Bilim.org'un site yöneticisi Ümit Büyükyıldırım'la sizler için bir röportaj yaptık.

Bilim.org sitesini kurmaya nasıl karar verdiniz?

2000'li yılların başları Türkiye'de internetin yeni yeni yaygınlaşmaya başladığı, kişisel bilgisayar sahipliği oranının yeni yeni artmaya başladığı yıllardı. O sıralar internet üzerinde Türkçe kaynak sınırlıydı

ve bir internet sitesi kurma koşulları bugünkü kadar kolay olmadığından dolayı içerik üretimi kısıtlıydı. Başlangıçta aklımda böyle bir siteye sahip olmak yoktu. Bilime meraklı olmamdan ötürü iyi bir bilim sitesi arayışına girmiştim ancak çok fazla kaliteli seçenek olmadığını farkedince kendi bilim sitemi oluşturma fikri oluştu bende. Ve 2002 yılında bir forum olarak yayın hayatımıza başladık.

Siteyi kurarken kaç kişiydiniz? Yanınızda kimler vardı?

Kuruluş döneminde siteyi tek başıma idare ediyordum. O zamanlar da bunu yapmak kolaydı. Ancak daha sonraki dönemlerde bilim forumumuzdan tanıştığımız bazı arkadaşları ekip üyesi olarak aramıza dahil ettik. O zamanlardan bu yana hala ekipte olan Dr. Barbaros Akkurt var mesela. 11 yılı aşkın süredir varolan sitemizde, benden sonra en fazla süredir hizmet veren kişidir kendisi.

Herhangi bir finansal yardım aldınız mı?

Sitenin masrafları ile ilgili herhangi bir finansal destek almıyoruz, kendi imkanlarımızla finanse ediyoruz. Bunun dışında sitemizin hosting sponsoru DGN Bilişim var. Onlarla uzun yıllardır çalışıyoruz.

Site ile ilgili işler ne kadar zamanınızı alıyor?

Bilim.org'la yarı-zamanlı olarak ilgilebiliyorum. Ekip de diğer arkadaşlar da aynı şekilde. Siteyle ilgilenme süremiz gününe göre değişiyor. Ancak ben kendim için söylersem, günde en az bir kaç saatim siteyle ilgilenmekle geçiyorum. Hafta sonları ise bundan çok daha fazla bir süreyi siteye ayırdığım oluyor.

Bilim.org'un hedef kitlesi nedir?

Biz herşeyden önce anlık olarak güncellenebilen bir bilim portalıyız. Fizik, kimya matematik gibi ölçülebilir bilimlerden, tarih, sosyoloji ve psikoloji gibi sosyal bilimlere kadar hemen hemen her alana yer veriyoruz. Ancak konularımızın arasında bilişim, bilimkurgu, eğitim gibi farklı alanlar da var. Başta bi-

lim olmak üzere sitemizin kapsamına giren konularda ortak zevkleri olan geniş bir kitleyi hedefliyoruz. Genel formatımız popüler bilim, ancak daha akademik düzeyde haber ve yazılara da yer veriyoruz.

Biraz da ekibinizden bahsedebilir misiniz?

Site yöneticisi olarak benim haricimde 3 editörümüz, 15 kadar yazarımız ve 2 de teknik arkadaşımız var ekibimizde. Ben dahil tüm ekip bu işi herhangi bir maddi karşılık beklemeden gönüllü olarak yapıyor. Amatör bir ruhla, ancak ortaya çıkan iş itibarıyla profesyonelle yakın bir dijital yayıncılık hizmeti sunmaya çalışıyoruz.

Yazarlarınızı hangi kriterlere göre seçiyorsunuz?

Yazar adayı olmak isteyen arkadaşlar için bir başvuru formumuz var. Burada adayların kendi eğitim altyapıları, bilgi ve tecrübe düzeyleri hakkında fikir sahibi olacağımız sorular bulunuyor. Dış kaynaklardan çeviri için, başta İngilizce olmak üzere yeterli düzeyde yabancı dil bilgisi, kendi alanındaki yetkinlik düzeyi ve yazarlık konusundaki önceki deneyimleri de bizim için önemli bir kriter oluyor.

Site Yöneticisi Ümit Büyükyıldırım

Ayrıca yazarlardan neden Bilim.org'a katılmak istediklerinin de cevabını bek-

liyoruz. Herhangi bir eğitim veya yaş alt sınırimız yok. Yeterli özelliklere sahip, Bilim.org için bir şeyler yapmayı gerçekten isteyen ve buna vakit ayıracabilecek arkadaşları ekibimize dahil ediyoruz.

Yazarlık dışında ekibimize farklı alanlarda katkı sağlamak isteyen arkadaşlar da oluyor. Onlar da kendi yetkin oldukları alanlarda eğer ki bizlere faydalı olabileceklerse, kendilerini ekibe dahil ediyoruz.

Yazarlarınızın genel profili hakkında bilgi verebilir misiniz?

Genel olarak lisans ve yüksek lisans düzeyinde olan arkadaşlarımız var. Bunun yanı sıra doktora öğrenimi gören veya doktorasını tamamlamış yazarlarımız da var. Yazarlarımız Bilim.org'a katkı sağlama anlamında da farklı profillerde olabiliyor.

Bilim.org olarak dijital yayıncılığınızın dışında çeşitli faaliyetler ve etkinlikler düzenliyorsunuzuz?

Tabi ki. Fırsat buldukça yazarlarımızla topluca veya grup olarak toplantılar düzenliyoruz. Bizler sadece bir ekip değil, aynı zamanda da arkadaşız. Bu yüzden de Bilim.org çatısı altında farklı faaliyetleri de birlikte yapıyoruz. Sıkı takipçilerimizin bizlerle tanışabileceği toplantılarımız da oluyor.

Sitenin yazarları dışında, ziyaretçilerimizle de yaptığımız faaliyet ve etkinlikler oluyor. Geçmişte kitap kampanyalarımız olmuştu. Zaman zaman sponsor desteği ile ücretsiz ürün ve hizmet dağıtımını da gerçekleştiriyoruz. Son olarak NASA Sergisi için 13 Nisan Cumartesi günü 80 adet ücretsiz bilet dağıtımını yaptık.

Site ile ilgili olarak ileriye dönük planlarınızdan bahsedebilir misiniz?

Daha özgün ve kaliteli içerik oluşturulması için bazı çalışmalarımız olacak. Daha fazla videolu etkinlik, röportaj ve tanıtımlar olmasını hedefliyoruz. Sosyal etkinliklerimizi ve sponsor desteği ile gerçekleştirilen faaliyetleri de artırarak devam ettirmek istiyoruz. Orta vadede amacımız, daha profesyonel bir Bilim.org oluşturmak. Bunun ilgili olarak gerekli şartları oluşturmaya çalışıyoruz ve her geçen gün bir adım daha ileriye gidiyoruz.

Türkiye'de bilime olan ilgiyi nasıl buluyorsunuz?

Bilimsel üretim konusunda gelişmiş ülkeler kadar

şanslı olmadığımız ortada. Ancak bilime ve öğrenmeye meraklı da geniş bir genç kitle var. Bu insanlara eğer doğru şeyleri sunarsanız, karşılığını alabiliyorsunuz. Örneğin NASA Sergisi çeyrek milyon üzerinde insan tarafından ziyaret edildi. National Geographic gibi belgesel kanalları da her yaşta insanımızın ilgisini çekebiliyor. Demek ki bilime o kadar da ilgisiz değiliz. Ancak katılımcılık ve üretkenlik anlamında yoğun bir ilgiden ne yazık ki söz edemeyiz. Bunun da zamanla değişeceğini umuyoruz. Bizim de Bilim.org olarak amaçladığımız hedeflerden birisi, ülkemizde bilimi sevdirmek ve yaygınlaştırmak.

Türkiye'nin eğitim sistemi bilim ile ne kadar iç içe? Sizce hangi önlemler alınırsa eğitimimizdeki bilim içeriği artabilir?

Pratikten ziyade teorik ve ezberci bir eğitim sistemimiz var. Pratik öğrenim için de okullarımızda, üniversitelerimizde yeterli altyapı ve ekipman yok. Bilim, hem imkanlarınız hem de yetişmiş beyin gücünüzün doğru kullanımı ile üretilebilir. Özellikle imkanlar açısından çok şanslı değiliz. Bilimsel gelişmeyi bir ülke politikası haline getirerek zamanla bunu aşabiliriz. Şu an bireysel çabalarla ve küçük başarılarla devam eden bir süreç bizim için.

Ülkemizin giderek daha gelişmiş bir ülke olması için bilime daha çok yatırım yapması gerektiğine katılıyor musunuz?

Kesinlikle! Dünyadaki en değerli yatırım, insana yapılan yatırımdır. Yetişmiş insan gücü bulunan Almanya ve Japonya, II. Dünya Savaşı'nın bitmesinden 15 yıl sonra yine birer süper güç haline gelmeyi başardılar. Bunu da başta yetişmiş insan kaynağı ve sonra da çok çalışarak başardılar. Bizim de insana yapacağımız yatırım, gerekli uygun çalışma koşullarını sağladığımızda bize olumlu olarak dönecektir.

Kapanış olarak söylemek istediğiniz sözleri alabilir miyiz?

Orbital Dergisi'ne bize zaman ayırıp yer verdiği için teşekkür ediyorum.